

Verksamhetsberättelse barn- och utbildningsförvaltningen BUN 2023

2024-02-06

tyresö kommun

Innehåll

1 Viktiga händelser under året	3
2. Sammanfattande bedömning	3
3. Uppföljning och analys av mål och resultat.....	4
1. Motiverade medarbetare hos Sveriges bästa offentliga arbetsgivare.....	4
2. Kvalitetsförbättringar skapar vi tillsammans, hela tiden	5
3. Tyresö kommun levererar bra välfärdstjänster som skapar goda livsvillkor – här finns plats för alla.....	8
4. Hållbar ekonomi – kostnadseffektiv, balanserad och cirkulär	11
4. Ekonomisk rapport	13
5. Uppföljning riskhantering.....	17
6. Övrig redovisning	19
Bilagor	19
Bilaga 1 Sjukfrånvaro och organisatorisk och social arbetsmiljö.....	19
Bilaga 2 Personalomsättning 2020-2023	19
Bilaga 3 KKIK	20
Bilaga 4 Andel barn/elev per årsarbetare och behörighet	21
Bilaga 5 Barnbokslut för barn- och utbildningsförvaltningen	24
Bilaga 6 Hållbarhetsredovisning	27
Bilaga 7 Hälsosamtalen.....	27

1 Viktiga händelser under året

- **Lokalförändringar:** Stimmets grundskola har flyttat tillbaka till sina gamla lokaler och tagit över Stimmets förskolas lokaler efter branden. Barn från Stimmets förskola är omplacerade till Vattenhjulet. Lärstudio med behandling har flyttat till Tyresö skola, Tyresö förskola har omlokaliseras till Strandpärlan och Bergfotens förskola har omlokaliseras till Njupkärrs förskola. Kumla skolas högstadium är evakuerad till gamla Fornudden under pågående renovering.
- **Kompetensutveckling:** Olika utbildningar har genomförts, bland annat utbildning i PDV (pågående dödligt våld) för alla anställda inom grundskolan, fristående verksamheter och rektorer i förskolorna. Workshop kring särskilt begåvade barn och elever för alla medarbetare.
- **Personal:** Nya rektorer på grundskolan, Sofiebergsskolan och Fornuddens skola. En rektor i förskolan har slutat och ersatts av två interna rektorer som gått in som TF på Speldosan och Teddybjörnen.
- **Övrigt:** Förskolan har beviljats ackreditering inom Erasmus +. Bemanningseenheten har haft ett högt tryck på beställningar och har bemannat ut ett stort antal vikarier och kontinuerligt intervjuat och anställt nya vikarier. Bemanningseenheten hjälper utöver förskola och fritidshem nu även anpassad grundskola med korttidsvikarier.

Politiska beslut i omvärlden som haft stor påverkan på verksamheten 2023

- Nytt namn på skolformen för elever med intellektuell funktionsnedsättning, anpassad grundskola 2 juli 2023.
- Lagändring som avser att fler barn ska gå i förskolan har börjat tillämpas den 1 juli 2023. Ansvar som kommunerna har består av två delar, uppsökande verksamhet och erbjudande av förskoleplats till vissa grupper av barn.

2. Sammanfattande bedömning

Översyn, årets resultat

1: Medarbetare	2: Kvalitet	3: Leverans	4: Ekonomi	
Grön	Grön	Grön	Gul	Grön

Översyn, årets resultat

	1: Medarbetare	2: Kvalitet	3: Leverans	4: Ekonomi
Delår 1	Grön	Grön	Gul	Gul
Delår 2	Grön	Grön	Grön	Gul
Verksamhetsberättelse	Grön	Grön	Grön	Gul

3. Uppföljning och analys av mål och resultat

1. Motiverade medarbetare hos Sveriges bästa offentliga arbetsgivare

Barn- och utbildningsförvaltningens mål	Utfall	Mål-nivå	Bedömning
Indikator Medarbetare medverkar aktivt för att utveckla verksamheten mot gemensamma mål. Indikator: Medarbetare på barn- och utbildningsförvaltningen visar engagemang för sitt uppdrag och känner delaktighet på arbetsplatsen.		58 % av enheterna gröna och mindre än 15 % röda	Grön
	Förskola	Grön	
	Grundskola	Grön	

Måluppfyllelse/månad

Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
	Grön	Gul	Grön	Grön			Grön	Grön	Grön	Grön	Grön

Sammanfattande kommentarer inom målområdet

Den samlade bedömningen av indikatorerna som under året har följts upp har visat på en positiv trend och att förvaltningen på övergripande nivå har nått målet. En framgångsfaktor har varit tydlighet kring förväntningar, framförhållning, samhörighet och kompetensutveckling. Förvaltningen har ett välutvecklat systematiskt kvalitetsarbete för uppföljning, stöttning och ledning för att säkerställa att lärarna har goda förutsättningar att genomföra sitt arbete. Sjukfrånvaron på förvaltningen har fortsatt sjunka i jämförelse med föregående år och är i nivå med sjukfrånvaron innan pandemin, se bilaga 1. En förklaring är att målmedvetet, systematiskt och långsiktigt arbete med att minska sjukfrånvaron, av både kort- och långtidssjukskrivningar, har gett effekt. Exempel på åtgärder är förstadagskontakt och uppföljning på individnivå. Världsläget påverkar den psykiska hälsan och återhämtningsförmågan, vilket behöver jobbas vidare med under kommande år.

Personalomsättningen ligger på 11,50 procent vad förvaltningen bedömer är en rimlig nivå, se bilaga 2. Personalomsättningen är lägre på grundskolan och något högre på förskolan i jämförelse med samma period föregående år. Pensionsavgångar och lärare utan legitimation som måste röra på sig påverkar omsättningen. Bra förutsättningar för personal är viktigt för att behålla kompetent personal. Förskolans personalomsättning kan bero på omlokaliseringar av förskolor som genomförts och möjligheten att studera vidare från barnskötare till förskollärare, där andra kommuner erbjuder bättre villkor. Personalomsättningen kan leda till positiva effekter som exempelvis ny kompetens och nya tankar som kan utveckla verksamheterna.

Medarbetarundersökningen visar en stabil trend i totalen. Styrkor som förvaltningen har enligt undersökningen är att arbetet engagerar medarbetarna, att arbetet upplevs meningsfullt och att medarbetarna känner att de har tillräcklig kompetens för att utföra sitt arbete på ett bra sätt.

Utvecklingsområden som förvaltningen kommer att beakta är att kunna göra ett bra arbete på ordinarie arbetstid och återhämtning mellan perioder av hög arbetsbelastning. Enheterna arbetar med det på APT för att tillsammans med medarbetarna se vad som kan göras för återhämtning mellan perioder av hög arbetsbelastning.

Den årliga arbetsmiljöutredningen visar att den fysiska arbetsmiljön upplevs som bra. Områden som behöver fortsätta arbetas med är ljudnivå, luftkvalité och ventilation. Det förekommer arbetstoppar med hög arbetsbelastning. Sjukfrånvaron har påverkan på den sociala arbetsmiljön. Upplevelsen av våld och hot anses som en begränsad risk, enstaka allvarliga händelser har skett.

Uppföljning politisk inriktning

Arbetet med att uppnå nämndens politiska inriktning har gått enligt plan. Lärartätheten på förskola och skola har bibehållits på samma nivå som föregående år. Personalen har erbjudits löpande kompetensutveckling, exempel på det är en gemensam utbildning i PDV (pågående dödligt våld), förstelärarnätverk Tyresö för lärande, inspirationsveckan och förskolans utökade processtöd med IFOUS. Personal inom förskolan har varit på kurs i Reggio i Italien inom Erasmus +, vilket ökat samhörighet, kompetens och ökad likvärdighet mellan enheterna. Insatser inom kompetensutveckling har även skett inom likabehandlingsarbetet, gemensam syn på undervisning och likvärdig bedömning, tillgänglig lärmiljö och klimat och hållbarhet. Effekterna är ökad kvalité inom verksamheterna och en ökad känsla av engagemang och delaktighet hos medarbetarna.

2. Kvalitetsförbättringar skapar vi tillsammans, hela tiden

Barn- och utbildningsförvaltningens mål Indikator	Utfall	Mål-nivå	Bedömning
Barn och elevers behov av tidiga insatser tillgodoses kommungemensamt genom god samverkan med andra aktörer. Indikator: Anpassningar möter barn och elevers behov i ett tidigt skede.		58 % av enheterna gröna och mindre än 15 % röda	Grön
	Förskola	Grön	
	Grundskola	Grön	

Måluppfyllelse/månad (uppdateras löpande under året)

Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
	Gul	Gul	Grön	Gul			Grön	Grön	Grön	Grön	Grön

Sammanfattande kommentarer inom målområdet

Den samlade bedömningen av indikatorerna som under året har följts upp har visat på en positiv trend och att förvaltningen på övergripande nivå har nått målet. För att säkerställa att

anpassningar möter barn och elevers behov i ett tidigt skede har arbetet kring tidiga insatser, kartläggningar och samverkan utvecklats tillsammans med den centrala barn- och elevhälsan.

Elev- och föräldraenkäterna visar på att alla verksamheter arbetar med att öka arbetsro och trygghet. Vårdnadshavarna upplever att barnen är trygga i förskolan och är nöjda med förskolans verksamhet.

Timvikarier i bemanningsenheten är en tillgång för verksamheten och barnen. För att klara behoven och fortsätta utveckla kvalitén har 7160 vikariebeställningar tillsatts under 2023. Det har varit fler beställningar på förskolan och färre i fritidshemmen i jämförelse med föregående år.

Uppföljning politisk inriktning

Arbetet med att uppnå nämndens politiska inriktning har gått enligt plan. Samverkansmöten sker kontinuerligt kring problematisk skolfrånvaro med socialtjänsten, barn- och elevhälsan, mobila teamet och PRIMA - barn- och ungdomspsykiatri. Det skapar en ökad förståelse för varandras uppdrag samt kontakter som kan tas snabbare i pågående ärenden. Ett systematiskt arbetssätt på samtliga grundskolor, där tidiga insatser vidtas för att öka närvaro pågår. En satsning kring likvärdighet vid arbetsgången i arbetet med problematisk skolfrånvaro, gynnar elevernas närvaro.

Enheten för pedagogik och närvaro har under vårterminen varit med på grundskolornas elevhälsoteam för att ytterligare implementera arbetsgången kring problematisk skolfrånvaro samt öka likvärdigheten för alla elever.

Rapportering kring skolfrånvaro sker mer systematiskt, vilket är en anledning till ökning i statistiken kring skolfrånvaro, statistiken visar fler hemmasittare. Under vårterminen 2023 hade 0,3 procent av eleverna i Tyresö kommun 80 procent frånvaro eller mer. Det kan jämföras med Värmdö kommun som under samma period hade 0,9 procent med 80 procent frånvaro eller mer. Den centrala barn- och elevhälsan har tagit fram ett närvaropaket bestående av en folder, en presentation och en film. Det har delats ut till alla nya förskoleklass elever för att öka kunskapen om risker med skolfrånvaro samt information om rätt till stöd som vårdnadshavare har.

Forskning visar att problematisk skolfrånvaro ökar hos yngre barn och kan ses som ett mönster redan i förskolan. Förvaltningen har startat ett arbete med att uppmärksamma frånvarobeteende på förskolan. Arbetet med att skapa en arbetsgång kring frånvaro på förskolan fortgår 2024. Den identifierade ökningen av psykisk ohälsa bland flickor är oroande och samverkan med PRIMA, god och nära vård och socialtjänsten fortlöper och är under kontinuerlig utveckling. Tidiga samordnade insatser (TSI) blir en viktig funktion även för frånvaroarbetet.

Det kan vara svårt att närma sig skolan efter lång tid av problematisk skolfrånvaro. För en del elever behövs en brygga mellan hem och skola. Barn- och utbildningsförvaltningen ser ett behov av fler alternativa vägar tillbaka för dessa elever. Under höstterminen genomfördes insatsen Lära med hästar, vilket gav goda resultat gällande social förmåga, välmående och skolnärvaro.

Ett utökat och förbättrat samarbete med den centrala barn- och elevhälsan och socialtjänsten gör att skolorna kan hantera elevärenden snabbare och ge mer relevant stöd kring insatser och åtgärder gällande elever i behov av särskilt stöd. Kommunen har startat upp SSPF (skola socialtjänst polis fritid) som är ett brotts- och drogförebyggande arbete och utgår från samverkan kring grupper och individer.

Samverkan mellan skola och individ- och familjeomsorg varierar i omfång, beroende på hur många elever som har behov av hjälp och stöd. Skolorna upplever att återkoppling om att utredning öppnas har ökat, där samverkan sker. Samverkansmöten är uppskattade, har blivit fler och fungerat bättre.

Inom projektet god och nära vård är SIP-samordnare, (samordnad individuell plan) en uppskattad och viktig funktion som leder till en ökad förståelse för varandras uppdrag. VOSS, (kommunens vård- och stödsamordnare), upplevs som en mycket framgångsrik och värdefull funktion. Samverkan med habiliteringen, prima, individ- och familjeomsorg, skolpsykologer och närvarostrategier har landat i en pilotmodell som ska prövas på en skola till att börja med. Modellen går ut på att samverka kring enskilda frånvaroärenden.

Samverkan mellan skola och föreningsliv pågår. Samverkan sker bland annat genom skol IF, idrott utan gränser och samarbete med SISU idrottsutbildarna. Det ökade samarbetet med olika idrottsföreningar, till exempel pingisförbundet, squashförbundet, Tyresö handboll och brottningsförbundet har resulterat i att många elever har börjat utöva sporten på fritiden. Det är mycket positivt och kan eventuellt leda till ökat välmående och studieresultat hos elever samt minska risken för utanförskap. Arbete pågår för att bredda utbudet på samarbetet utöver sport även innefatta till exempel teater och musik.

Stormöte förskola/grundskola och socialtjänst sker för att öka kompetensen kring de olika uppdragen utifrån barnens bästa. Den centrala barn- och elevhälsan och barn- och ungdomsenheten har informerat varandra om organisation och arbete. Det har resulterat i att flera kontakter tas i samband med utredningar.

En modell har tagits fram för tidiga samordnade insatser (TSI) tillsammans med resursenheten, LSS och barn- och ungdomsenheten. En TSI-samordnare är anställd genom god och nära vård projektet.

Barn- och utbildningsförvaltningen har månadsavstämningar med barn- och ungdomsenheten, där individärenden samt planer för främjande och förebyggande insatser diskuteras. Under våren 2024 planeras ett stormöte för medborgarna tillsammans med resursenheten, kultur och fritid och polisen. Stormötet kallas ”För våra unga i Tyresö” och tanken är att det ska blir en återkommande aktivitet med olika inriktningar. Första tillfället kommer att handla om kriminalitet och narkotika.

Kommunens lärstudio med behandling för årskurs 1-9 har placerats och organiserats som en del av Tyresö skola. Eleverna känns trygga och avslappnade i den nya miljön. Eleverna har fått

möjlighet att delta i praktiska estetiska ämnen (PE) i ett större sammanhang på Tyresö skola. Skolan upplever ett gott samarbete med alla vårdnadshavare och har fått positiva återkopplingar.

Alla centrala lärstudios och resursskolan på Tyresö gymnasium har träffats för att utveckla samverkan och öka likvärdigheten. Vid träffarna har olika teman behandlats kopplade till identifierade olikheter, exempelvis dokumentation och närvaro. Träffarna har ökat likvärdigheten och arbetet fortlöper för att bibehålla och öka likvärdigheten ytterligare. Alla lärstudios har handledning av skolpsykologerna.

3. Tyresö kommun levererar bra välfärdstjänster som skapar goda livsvillkor – här finns plats för alla

Barn- och utbildningsförvaltningens mål	Utfall	Mål-nivå	Bedömning
Indikator Undervisning är målfokuserad, varierad och innehåller ett aktivt pedagog- och lärarstöd i en trygg förskole- och skolmiljö. Indikator: God kvalitet på undervisning i en trygg förskole- och skolmiljö.		58 % av enheterna gröna och mindre än 15 % röda	Grön
	Förskola	Grön	
	Grundskola	Grön	

Måluppfyllelse/månad (uppdateras löpande under året)

Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
	Gul	Gul	Gul	Gul			Grön	Grön	Grön	Grön	Grön

Sammanfattande kommentarer inom målområdet

Den samlade bedömningen av indikatorerna som under året har följts upp har visat på en positiv trend och att förvaltningen på övergripande nivå har nått målet. Verksamheterna har god kvalitet på undervisning i en trygg förskole- och skolmiljö. Resultatsammanställningen för elever i årskurs 9 i Tyresö visar på goda resultat. Andelen niondeklassare som är behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram har ökat från 87,7 procent till 88,4 procent sedan föregående läsåret. Tyresös resultat är relativt stabilt över tid och fortsatt högre än riket. Gapet mellan Tyresö och liknande kommuner har minskat och är det lägsta på fyra år. Minskningen är en följd av att Tyresö haft en positiv utveckling i andelen gymnasiebehöriga elever, medan liknande kommuner haft ett nedåtgående resultat. Statistiken för Tyresö visar att elever som har minst en förälder med eftergymnasial utbildning är behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram i högre utsträckning än elever vars föräldrar har lägre utbildningsnivå. Mönstret är detsamma nationellt. Andelen elever vars föräldrar har eftergymnasial utbildning varierar mellan skolorna från närmare 35 procent till drygt 82 procent.

Närmare åtta av tio elever når betygsriterierna. Andelen elever som uppnår betygsriterierna har minskat med 2,2 procentenheter till 77 procent sedan läsåret 2021/22. Pojkars resultat har minskat mer än flickors (3,5 respektive 0,6 procentenheter). Tyresös resultat följer den nedåtgående kurvan i riket och liknande kommuner. Fler elever i Tyresö uppnår betygsriterierna i samtliga ämnen än i riket. Det gäller oavsett om nyinvandrade och elever med okänd bakgrund exkluderas från statistiken. I jämförelse med liknande kommuner har Tyresö något lägre andel behöriga elever, fyra procentenheter. Gapet mellan Tyresö och jämförbara kommuner minskar och är det näst lägsta på fem år.

Det genomsnittliga meritvärdet för elever i Tyresö är 229,8 poäng för läsåret 2022/23. I likhet med riket och liknande kommuner har Tyresös meritvärde minskat sedan föregående år, men ligger över rikssnittet för kommunala huvudmän på 223,6. Drygt nio av tio niondeklassare har godkända betyg i nästan alla ämnen. Genomgående har fler än 90 procent av eleverna i årskurs 9 i Tyresös kommunala skolor godkänt i näst intill samtliga ämnen.

Andelen elever i årskurs 6 som får godkänt betyg i alla ämnen har ökat marginellt från 73,1 procent till 73,3 procent mellan åren 2022 och 2023. Utvecklingen i andel sjätteklassare med godkänt betyg i alla ämnen visar på en generell nedåtgående trend. Trenden följer även på nationell nivå.

Behörighet av lärare och förskollärare är på samma nivå som föregående år. Det är många sökande till tjänsterna och majoriteten är behöriga. Grundskolans medarbetare återvänder. Det är fortsatt svårt att hitta fritidshemslärare samt lärare inom praktiskt - estetiska ämnen.

De återkommande kommunövergripande nätverksträffarna och skolornas arbete mot diskriminering och kränkande behandling har utvärderats och analyserats, som visar ett positivt resultat. Toleransprojektet för årskurs 8 som påbörjades under hösten har haft en positiv inverkan på de skolor som deltar genom att sprida kunskap om mänskliga rättigheter. En plan finns för att sprida kunskaperna till andra skolor och årskurser. Barn och elever är involverade i det förebyggande och främjande arbetet. Barnen är med i trygghetsvandringar och får med stöd av emojis ge uttryck för vad de upplever mer eller mindre trygga platser.

Hälsosamtalen visar att Tyresös elever trivs bra i skolan, 97 procent av eleverna uppger att de trivs bra eller mycket bra. Siffran är i Tyresö stabil sedan föregående läsåre. Elever i Tyresö känner sig fortsatt mer trygga i skolan jämfört med hur det ser ut generellt i landet. 96 procent av Tyresös elever upplever sig trygga i skolan, siffran totalt sett är samma som föregående läsåre 21/22. Det kan jämföras med den nationella siffran som också är stabil men betydligt lägre, cirka 84 procent (Skolenkäten 2023, Skolinspektionen). I årets siffror för Tyresö finns ett observandum gällande könsfördelningen i årskurs 7, i gruppen bestående av totalt 30 elever (av 446 svarande) som svarat att de sällan eller aldrig är trygga i skolan finns en större andel flickor (21 st) än pojkar (9 st). Föregående läsåre var könsfördelningen mer lika.

Uppföljning politisk inriktning

Arbetet med att uppnå nämndens politiska inriktning fortgår. Likvärdigheten ökar konstant i förskolorna för en tillgänglig lärmiljö där material presenteras och dukas fram för att ge barn möjlighet att göra aktiva val och själva förstå vad lärmiljön kan erbjuda. Under året har kommunens förskolor och skolor haft forum för kollegialt lärande. Det är ett systematiserat arbetssätt som bidrar till positivt utbyte och utveckling kring likvärdighet. Sambedömning av nationella proven, bedömning, samverkan skola och fritids, ökad likvärdighet i lärstudio, inspiration och lärdom genom interna verksamhetsbesök. Försteläraryuppsättningen har stärkts upp för att skapa synergier och gemensamma strukturer som höjer kvalitén. Det finns fortsatt utmaningar kring likvärdighet och arbetet med det kompensatoriska uppdraget behöver fortsätta.

Utvärderingarna visar att det är utmanande att få eleverna att uppleva att de är delaktiga. Medvetandegörandet kring delaktighet, inflytande och arbetsro upplevs som generellt bra i verksamheterna. Flera skolor har förstelärare som arbetar med elevinflytande och delaktighet genom kollegialt lärande utifrån forskning och beprövad erfarenhet. Arbetet med elevernas delaktighet och inflytande över sin undervisning fortsätter. Delaktighet i skolan är centralt för alla elevers lärande och utveckling. Alla Tyresös grundskolor arbetar med att öka elevers delaktighet, vilket även skett i kommungemensam kontext i form av de kommungemensamma områdena. I två dagar har sammanlagt 200 elever från Dalskolans årskurs 7 och 8 deltagit i hackaton för att hitta innovativa lösningar tillsammans med medarbetare och beslutsfattare från samtliga förvaltningar i kommunen. Ett hackaton är en metod där man träffas för att idégenerera och "hacka" fram lösningar på problem. Det unika är att ungdomarna själva sätter agendan och är i majoritet för att ges utrymme som experter. Syftet är att ungdomarna på riktigt ska ha inflytande att påverka samhället. Ett av målen är att ge ungdomarna goda erfarenheter av demokrati. Idéerna de har kommit upp med handlar bland annat om att unga bör ha större möjlighet att påverka samhällets utveckling i alla frågor och inte bara de som rör skolan. De idéer som eleverna själva prioriterat fram som viktigast, lyfts till beslutsfattande inom kommunen att gå vidare med.

Det finns ett samarbete med RUC (resurs- och utvecklingscentrum) gällande UDL (Universal Design for Learning) för att involvera eleverna, som tillsammans med PAX och IBIS är metoder för att öka elevernas upplevelse av arbetsro, delaktighet och inflytande över sitt lärande. Elevernas delaktighet i att utforma rastverksamhet och ha inflytande över aktiviteterna har ökat genom en föreläsning som all fritidspersonal deltog i under våren.

Verksamheterna jobbar med tillgänglig lärmiljö. Barn på förskolorna är delaktiga genom emojis och utvärderar aktiviteter och konflikter. Emojis används även i större uträkning för att ge barnen förutsättning att utvärdera undervisningen och utbildningen, vilket ger pedagogerna möjlighet att förändra i strukturer, lärmiljöernas utformning och annat som kan öka barnens trygghet och arbetsro.

Lärare på skolgården har varit framgångsrikt i arbetet med uteklassrum. Effekter är minskade konflikter på skolgården och att tryggheten ökar. Arbetet aktiverar även äldre elever. Förskolorna har haft mål kopplade till undervisning i utemiljöer som har ökat möjligheter att ha utemiljöer och uteklassrum.

Samarbete pågår med folkbiblioteket för kvalitetshöjning och utveckling av skolbiblioteken. Fler förskolor tar del av erfarenheter från språkprojektet. Skolverkets kartläggning visar på hög måluppfyllelse i läsa och skriva garantin i förskola, förskoleklass och årskurs 1.

4. Hållbar ekonomi – kostnadseffektiv, balanserad och cirkulär

Barn- och utbildningsförvaltningens mål	Utfall	Mål-nivå	Bedömning
Indikator Inköp och resursanvändning är hållbar och långsiktig. Verksamheterna bedriver lärande för hållbar utveckling.		58 % av enheterna gröna och mindre än 15 % röda	Gul
Indikatorer: Verksamheten bedrivs inom ramen för tilldelade resurser med bibehållen kvalitet.			
	Förskola	Gul	
	Grundskola	Gul	
Indikatorer: Barn och elever ges möjlighet att få kommunicera, agera och kritiskt tänka kring hållbar utveckling (miljö, social och ekonomisk).			
	Förskola	Grön	
	Grundskola	Grön	

Måluppfyllelse/månad

Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
	Gul	Gul	Grön	Gul			Grön	Gul	Gul	Gul	

Sammanfattande kommentarer inom målområdet

Den samlade bedömningen av indikatorerna som under året har följts upp visar på en positiv trend och att förvaltningen på övergripande nivå har nått hållbarhetsmålet. Det finns en hög medveten kring hållbarhet. Källsorteringen i verksamheterna och medvetenheten hos barn och elever har ökat. Flera skolor och förskolor är certifierade Grön Flagg (ett initiativ av Håll Sverige Rent). Odlingsskåp med grönsaker i skolans matsal har varit framgångsrikt. Handlingsplanen för kemikaliesmarta förskolor och skolor har redovisats i barn- och utbildningsnämnden. Rapporten visar att fortbildning har ökat medvetenheten och bidragit till ett omtag och uppstart i arbetet med att minska barn och elevers exponering av skadliga kemikalier i förskole- och skolmiljö. Det finns fortsatt åtgärder som några förskolor och skolor kan göra för att uppfylla kraven fullt ut, bland annat att hitta vägar i arbetet för en bibehållen systematik.

Uppföljning politisk inriktning

Arbetet med att uppnå nämndens politiska inriktning har gått enligt plan. Det finns ett mycket aktivt hållbarhetsarbete i verksamheterna som utvecklas kontinuerligt i samråd med barn och elever. Miljörådet för årskurs 8 har startat igen. Flera skolor har ett system för kompostering och odling av egna grönsaker. En av kommunens årskurs fyror vann första pris i Håll Sverige Rent utmaningen. Med stöd av sopsamlarmonster, Kapten reko, litteratur från OLIKA förlag och inspel från det utökade processtödet från IFOUS har hållbarhetsarbetet utvecklats i förskolorna.

Alla skolor arbetar med att minska matsvinnet vid skollunchen, ofta i samarbete med måltidspersonalen. För yngre elever är det mycket konkret, till exempel att väga maten som slängs, äldre elever deltar i undervisning kring hållbarhet, klimatsmart mat och global konsumtion och hållbar utveckling. Måltidsservice har haft två mätningar av matsvinn under fyra veckor per mätning under året, en mätning på våren (resultat 42 gram per portion) och en mätning på hösten (39 gram per portion). Det senaste resultatet motsvarar ett värde av cirka 1,2mkr under ett år. Årets mål var 50 gram per portion (i Sverige är snittet på 53 gram per portion i offentliga måltider). Målet kommer att justeras ner till 35 gram per portion 2024. Nästa mätning sker i mars 2024. Resultaten har presenterats för respektive skola. Aktiviteter kopplade till målet är praktisk utbildning med ett företag som heter Generation Waste för alla kockar och biträden. Arbetsgrupp med fem köksmästare har tagit fram en handlingsplan och fortsätter att jobba med frågan och nyligen har det skapats en arbetsgrupp inom förskolan.

4. Ekonomisk rapport

För VO1 Förskola och pedagogisk omsorg och VO2 Grundskola, anpassad grundskola och fritidshem är nettoresultatet per sista december ett underskott om 9,4 mnkr, vilket motsvarar 0,79 procent av kommunbidraget från kommunfullmäktige. Resultatet exklusive justering av ersättning till fristående förskolor och skolor är ett underskott om 5 mnkr, vilket motsvarar 0,42 procent av kommunbidraget från kommunfullmäktige.

BoU-nämnd	2023			2022			Avv. utfall 2023 mot utfall 2022
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall	Budget	Avvikelse	
Detaljer underliggande verksamheter							
Resultat VO 1	-359 087	-356 986	-2 101	-330 306	-338 078	7 772	-28 781
Resultat VO 2	-839 123	-831 830	-7 293	-804 683	-813 267	8 584	-34 440
Nämndens resultat	-1 198 210	-1 188 817	-9 393	-1 134 989	-1 151 345	16 357	-63 221

BoU-nämnd resultat exkl. justering av ersättning till fristående aktörer	2023			2022			Avv. utfall 2023 mot utfall 2022
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall	Budget	Avvikelse	
Detaljer underliggande verksamheter							
Resultat VO 1	-356 131	-356 986	855	-330 306	-338 078	7 772	-25 825
Resultat VO 2	-837 656	-831 830	-5 826	-804 683	-813 267	8 584	-32 973
Nämndens resultat	-1 193 787	-1 188 817	-4 970	-1 134 989	-1 151 345	16 357	-58 798

VO1 Förskola och pedagogisk omsorg

För VO 1 Förskola och pedagogisk omsorg är nettoresultatet per sista december ett underskott om 2,1 mnkr.

Resultatet exklusive justering av ersättning till fristående förskolor är ett överskott om 0,9 mnkr.

BoU-nämnd	2023			2022			Avv. utfall 2023 mot utfall 2022
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall	Budget	Avvikelse	
Detaljer underliggande verksamheter							
<i>VO 1 - Förskola</i>							
Beställarorganisationen							
Intäkter	26 102	34 440	-8 338	31 195	30 800	395	-5 093
<i>varav demografijustering</i>	<i>-11 917</i>			<i>0</i>		<i>0</i>	<i>-11 917</i>
Kostnader							
Myndighet och administration*	-11 710	-11 250	-460	-11 584	-13 880	2 296	-126
Alla förskole och omsorgsbidrag / barn**	-360 264	-370 377	10 113	-344 547	-344 698	151	-15 717
Barnomsorg på obekvämtid	-1 553	-1 800	247	-1 404	-2 200	796	-149
Tilläggsbelopp och verksamhetsstöd	-6 145	-8 000	1 855	-7 584	-8 100	516	1 438
Summa kostnader	-379 673	-391 426	11 754	-365 119	-368 878	3 759	-14 554
Beställarorganisationen (nettoresultat)	-353 571	-356 986	3 415	-333 924	-338 078	4 154	-19 647
Utförare i egen regi							
Intäkter							
Förskole- och ped. omsorgspeng**	227 181	235 803	-8 623	217 652	219 274	-1 622	9 529
Verksamhetsstöd	2 288	4 563	-2 275	3 845	3 181	663	-1 556
Statsbidrag	15 155	7 952	7 203	14 552	8 232	6 320	603
Övriga intäkter	933	800	133	780	731	48	153
Summa intäkter	245 557	249 118	-3 561	236 828	231 419	5 409	8 729
Kostnader							
Personalkostnader	-186 559	-187 692	1 133	-174 104	-178 505	4 401	-12 455
Driftkostnader	-64 513	-61 426	-3 088	-59 105	-52 914	-6 192	-5 408
Summa kostnader	-251 073	-249 118	-1 955	-233 210	-231 419	-1 791	-17 863
Utförare i egen regi (nettoresultat)	-5 516	0	-5 516	3 618	0	3 618	-9 134
Resultat VO 1	-359 087	-356 986	-2 101	-330 306	-338 078	7 772	-28 781

* Inklusive öppna förskolan

**Inklusive sociodemografiskt tillägg

Budget för underliggande verksamheter är nettobudget exklusive kommunbidrag.

Beställarorganisationen

Beställarorganisationen visar ett överskott om 3,4 mnkr. Den slutliga demografiavstämningen visar att det varit färre barn än antagandet i kommunplanen, vilket innebär att 11,9 mnkr har återförts till demografibufferten. Verksamheten har därmed motsvarande lägre kostnader för förskole- och omsorgsbidrag än budgeterat.

Beställarorganisationens överskott beror främst på högre intäkter för taxor och avgifter än budgeterat och lägre kostnader avseende tilläggsbelopp och verksamhetsstöd. I utfallet för alla förskole- och omsorgsbidrag ingår en kostnad för justering av ersättning till fristående förskolor med anledning av underskottet hos utförare i egen regi. Preliminär beräkning är att 3 mnkr kommer utbetalas till de förskolor som haft barn från Tyresö kommun under år 2023.

Utförare i egen regi

Utförare i egen regi visar ett underskott om 5,5 mnkr. Underskottet beror på en minskning av antalet inskrivna barn i förskolan vilket medför lägre intäkter avseende förskolepeng och verksamhetsstöd samt kostnader av engångskaraktär kopplade till bland annat personal och branden på Ringens förskola. Underskottet uppvägs delvis av högre intäkter avseende statsbidrag samt enheternas anpassningar för att möta det lägre barnantalet med bibehållen kvalitet.

Avvikelse mot föregående år

- Återföring till demografibuffert.
- Ökade personalkostnader
- Ökade kostnader avseende alla förskole- och omsorgsbidrag.
- Ökade lokalkostnader.

VO2 – Grundskola, anpassad grundskola och fritidshem

För VO2 Grundskola, anpassad grundskola och fritidshem är nettoresultatet per sista december ett underskott om 7,3 mnkr. Resultatet exklusive justering av ersättning till fristående skolor är ett underskott om 5,8 mnkr.

BoU-nämnd	2023			2022			Avv. utfall 2023 mot utfall 2022
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall	Budget	Avvikelse	
VO 2 - Grundskola							
Beställarorganisationen							
Intäkter	82 689	67 810	14 880	69 312	56 260	13 051	13 377
<i>varav demografijustering</i>	1 976	0		4 000	0	4 000	-2 024
Kostnader							
Myndighet och administration	-19 729	-20 700	970	-17 916	-22 300	4 384	-1 813
Grundskola, alla elevbidrag / elev*	-782 435	-775 740	-6 696	-757 863	-753 898	-3 965	-24 572
<i>Anpassad grundskola, nettokostnader elevbidrag och egen regi</i>	-39 875	-40 200	325	-38 003	-37 900	-103	-1 873
Modersmål	-17 825	-16 600	-1 225	-15 970	-15 400	-570	-1 855
Skolskjuts (inkl. sarskola)	-8 385	-7 000	-1 385	-5 759	-8 000	2 241	-2 626
Externa placeringar (inkl. resursskola)	-9 132	-8 500	-632	-10 294	-8 200	-2 094	1 162
Tilläggsbelopp och verksamhetsstöd	-30 969	-28 000	-2 969	-28 587	-21 700	-6 887	-2 382
Summa kostnader	-915 225	-899 639	-15 586	-878 880	-869 528	-9 352	-36 344
Beställarorganisationen (nettoresultat)	-832 536	-831 830	-706	-809 569	-813 267	3 699	-22 967
Utförare i egen regi							
Intäkter							
Elevpeng*	614 087	624 333	-10 246	597 717	602 387	-4 670	16 370
Verksamhetsstöd**	34 575	43 145	-8 570	33 485	30 178	3 307	1 090
Statsbidrag	59 424	39 935	19 489	49 625	38 479	11 145	9 799
Övriga intäkter	7 074	3 392	3 682	4 452	2 036	2 417	2 622
Summa intäkter	715 159	710 804	4 355	685 278	673 079	12 199	29 881
Kostnader							
Personalkostnader	-523 586	-519 078	-4 507	-481 021	-482 478	1 457	-42 564
Driftkostnader	-198 161	-191 726	-6 434	-199 371	-190 601	-8 770	1 210
Summa kostnader	-721 747	-710 805	-10 942	-680 393	-673 079	-7 313	-41 354
Utförare i egen regi (nettoresultat)	-6 587	0	-6 587	4 886	0	4 886	-11 473
Resultat VO 2	-839 123	-831 830	-7 293	-804 683	-813 267	8 584	-34 440

*Inklusive sociodemografiskt tillägg

**Inklusive verksamhetsstöd SVA

Budget för underliggande verksamheter är nettobudget exklusive kommunbidrag.

Beställarorganisationen

Beställarsidan visar ett underskott om 0,7 mnkr i slutet av året. Den slutliga demografiavstämningen visar att det varit fler elever än antagandet i kommunplanen, vilket innebär att 2,0 mnkr har erhållits från demografibufferten. Verksamheten har därmed också högre kostnader för elevbidrag än budgeterat.

Överskottet på intäktssidan avser främst högre intäkter för försäljning av skolplats, taxor och avgifter samt bidrag. Dessutom har kommunen erhållit ersättning från försäkringsbolag för kostnader som uppstod efter branden på Stimmet skola och Stimmet anpassade grundskola.

Budgetavvikelsen på kostnadssidan beror på högre kostnader för elevbidrag till följd av att det är fler elever i kommunen än vad budgeten bygger på. I utfallet för elevbidrag ingår en kostnad för justering av ersättning till fristående skolor med anledning av underskottet hos utförare i egen regi. Preliminär beräkning är att 1,5 mnkr kommer utbetalas till de skolor som haft elever från Tyresö kommun under år 2023.

Beslutsbaserade verksamhetsstöd visar ett underskott som härleds till att antal elever med behov av särskilt stöd har ökat. Modersmålsundervisningen har högre kostnader beroende på fler undervisningstimmar. Underskottet täcks till största del av ersättning från Migrationsverket avseende asylsökande barn. Underskott avseende externa placeringar (inkl. resursskola) beror på högre kostnader än budgeterat. Högre kostnader för skolskjuts är kopplade till branden på Stimmets skola och har ersätts av försäkringsbolaget. Kostnader för myndighet och administration är lägre än budgeterat främst på grund av vakanta tjänster.

Utförare i egen regi

Utförarsidan visar ett underskott om 6,6 mnkr i slutet av året. Underskottet beror främst på en minskning av antalet inskrivna elever i grundskolan vilket medför lägre intäkter avseende elevpeng och beslutade verksamhetsstöd. De högre personal- och driftskostnaderna har finansierats med statsbidrag. Bland annat statsbidrag för vissa läromedel, lärarnas arbetsmiljö och asylsökande barn. Kostnader av engångskaraktär kopplade till branden på Stimmets skola har utföraren fått ersättning för från försäkringsbolaget. Enheterna har gjort anpassningar för att möta de lägre intäkterna och samtidigt bibehålla kvaliteten.

Avvikelse mot föregående år

- Ökade personalkostnader.
- Ökade kostnader avseende alla grundskolebidrag.
- Ökade kostnader avseende anpassad grundskola.
- Ökade kostnader avseende tilläggsbelopp och verksamhetsstöd.
- Ökade kostnader avseende modersmålsundervisning.
- Ökade skolskjutskostnader.
- Minskade kostnader avseende externa placeringar.
- Ökade intäkter avseende statsbidrag.

5. Uppföljning riskhantering

Målområde	Risk (och riskvärde)	Åtgärd	Bedömning av åtgärder	Kommentar
Medarbetare	Hög sjukfrånvaro (riskvärde 15)	Hälsofrämjande insatser, motivation kopplad till frisknärvaro Tidig och återkommande kontakt vid sjukfrånvaro	Grön	Effektfulla åtgärder.
	Kompetensförsörjning (riskvärde 16)	Strategisk kompetensförsörjningsplan med specifika delmål i samverkan med fackliga	Grön	
Kvalité	GDPR lagstiftning och digitala lösningar (riskvärde 15)	Kravställa leverantörer, kvalitetssäkra konsekvensbedömningar, rutiner och gallring	Grön	Fungerande rutiner och processer.
Leverans	Kriminalitet, drogproblematik och utanförskap (riskvärde 16)	Brottsförebyggande nätverk, öka kunskapsmedvetenheten hos elever och vårdnadshavare och samverkan med fältassistenter och andra aktörer. TSI- tidiga samordnande insatser och Samverkansformen SSPF (Skola, Socialtjänst, Polis och Fritid).	Grön	Aktiverat läge i regionen. Risken kvarstår men åtgärderna är gröna. Åtgärderna behöver fördjupas. PDV- utbildning genomförd.
	Oförutsedda händelser som brand, skadegörelse, hot och pandemi (riskvärde 16)	Kris- och säkerhetsplaner, kameraövervakning, övervakning, larm och belysning, samverkan med andra aktörer	Gul	Behov av att se över kris- och säkerhetsplanerna utifrån kommunperspektiv.
	Likvärdighet och segregation (riskvärde 16)	Riktad verksamhetsutveckling, sociodemografisk fördelning	Grön	Arbetet med det kompensatoriska uppdraget behöver fortsätta.
	Postpandemins effekt på elevers måluppfyllelse (riskvärde 12)	Tät uppföljning, individuella anpassningar, läxhjälp,	Grön	Årskurs 9 fått riktade insatser.

		lovskola och specialpedagogiska insatser		
Hållbar ekonomi	Hög inflation (riskvärde 20)	Öka medvetenhet kring inköp och energianvändning, effektivisera lokaler och kostnader	Grön	Åtgärder har genomförts i den omfattning som varit möjlig.
	Hög personalomsättning (riskvärde 10)	Kompetensutveckling i form av kollegialt lärande	Grön	
	Felaktig upphandling (riskvärde 16)	Kompetensutveckling, uppföljning	Gul	Analys och plan för arbetet framåt finns.

6. Övrig redovisning

Tillgänglighetsplanen

Aktivitet	Kommentar	Bedömning
Beakta barns och elevers inomhusmiljö på förskolor och skolor avseende allergi och astma	Barn- och utbildningsförvaltningen genomför en checklista vid allergirond inom ramen för den årliga utredningen (arbetsmiljöarbetet).	Grön

Bilagor

Bilaga 1 Sjukfrånvaro och organisatorisk och social arbetsmiljö

Jämförelse sjukfrånvaro med delårsredovisningar 2023 och verksamhetsberättelse 2022

	Delår 1	Delår 2	Verksamhetsberättelsen 2023	Verksamhetsberättelsen 2022
	Sjukfrv %, april	Sjukfrv %, augusti	Sjukfrv %, ack valt kalenderår	Sjukfrv %, ack valt kalenderår
Barn- och utbildningsförvaltningen	8,23%	6,93%	7,92%	8,97%
1 Förskola	9,45%	8,50%	9,83%	10,31%
2 Grundskola	7,93%	6,53%	7,50%	8,74%
6 Gymnasium	8,19%	6,44%	6,64%	8,52%
7 Vuxenutbildning	4,24%	3,02%	2,83%	3,90%

Bilaga 2 Personalomsättning 2020-2023

	Personalomsättning 2023	Personalomsättning 2022	Personalomsättning 2021	Personalomsättning 2020
Barn- och utbildningsförvaltningen	11,50%	12,23%	11,33%	10,75%
1 Förskola	9,28%	8,98%	7,08%	8,01%
2 Grundskola	11,96%	13,34%	11,68%	11,78%
6 Gymnasium	18,40%	18,48%	22,98%	9,91%
7 Vuxenutbildning	7,97%	6,07%	18,07%	14,55%
Alla verksamheter	11,50%	12,23%	11,33%	10,75%

Bilaga 3 KKIK

Kommunens Kvalitet i Korthet (KKiK) är ett nationellt projekt som omfattar cirka 160 kommuner. KKik redovisar och jämför resultat inom områden. Nätverket drivs av SKR, Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA). Nedan visas de mått som tagits fram inom projektet gällande utbildning. Ett grönt resultat visar på de 25 procent som har bäst siffror i landet. Ett gult resultat ligger i mitten och motsvarar 50 procent. Ett rött resultat redovisar de 25 procent sämsta resultaten.

Nyckeltal	2019	2020	2021	2022	2023
Personaltäthet, inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, lägeskommun, antal	5,3	5,5	5,5	5,2	
Personaltäthet, inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, kommunal regi, antal	5,4	5,5	5,5	5,3	
Personaltäthet, inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, enskild regi, antal	4,9	5,3	5,3	5,0	
Kostnad förskola, kr/inskrivet barn	142 082	144 886	151 085	157 812	
Elever i åk 3 som deltagit i och klarat alla delprov för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk, kommunala skolor, andel (%)	77			75	72
Elever i åk 6 med lägst betyget E i matematik, kommunala skolor, andel (%)	89,0	91,4	89,4	90,3	87,4
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%)	84,9	86,1	88,7	87,1	88,4
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	87,1	88,5	90,5	88,8	90,0
Elever i åk 8: Hur nöjd är du med din skola? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%)					54,0
Elever i åk 9 med lägst betyget E i idrott och hälsa, kommunala skolor, andel (%)	92,7	95,9	96,5	92,9	92,7
Kostnad grundskola F-9, hemkommun, kr/elev	99 623	99 592	105 217	104 593	
Kostnad förskoleklass, hemkommun, kr/elev	56 419	54 791	57 888	59 506	
Kostnad grundskola åk 1-9, hemkommun, kr/elev	104 071	104 364	110 093	109 200	
Gymnasieelever med examen inom 4 år, kommunala skolor, andel (%)	48,7	50,4	34,6	42,5	53,5
Gymnasieelever med examen inom 4 år, yrkesprogram kommunala skolor, andel (%)	60,4	77,0	58,0	72,6	83,8
Gymnasieelever med examen inom 4 år, högskoleförberedande program kommunala skolor, andel (%)	64,5				
Gymnasieelever med examen inom 4 år, introduktionsprogram kommunala skolor, andel (%)	17,1		11,1	16,7	20,6
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%)	74,4	74,6	70,2	77,2	80,7
Gymnasieelever med examen inom 4 år, yrkesprogram hemkommun, andel (%)	71,9	75,7	68,1	80,4	82,9
Gymnasieelever med examen inom 4 år, högskoleförberedande program hemkommun, andel (%)	80,3	83,6	85,7	86,9	90,6
Gymnasieelever med examen inom 4 år, introduktionsprogram hemkommun, andel (%)	27,3		12,8	18,3	25,3
Gymnasieelever med indraget studiestöd pga. ogiltig frånvaro, hemkommun, andel (%)	11,9	8,7	8,0	8,2	
Kostnad gymnasieskola hemkommun, kr/elev	115 012	115 811	113 196	114 004	

Kommentar till resultatet på frågan Hur nöjd är du med din skola årskurs 8:

Det är några skolor som fått låga resultat i frågan om eleverna är nöjda med sin skola som håller ner resultatet. Förvaltningen är medveten om att dessa skolor haft utmaningar.

Utvecklingsområden är identifierade och insatser pågår. Eleverna som svarat på enkäten går i dagsläget i årskurs 9.

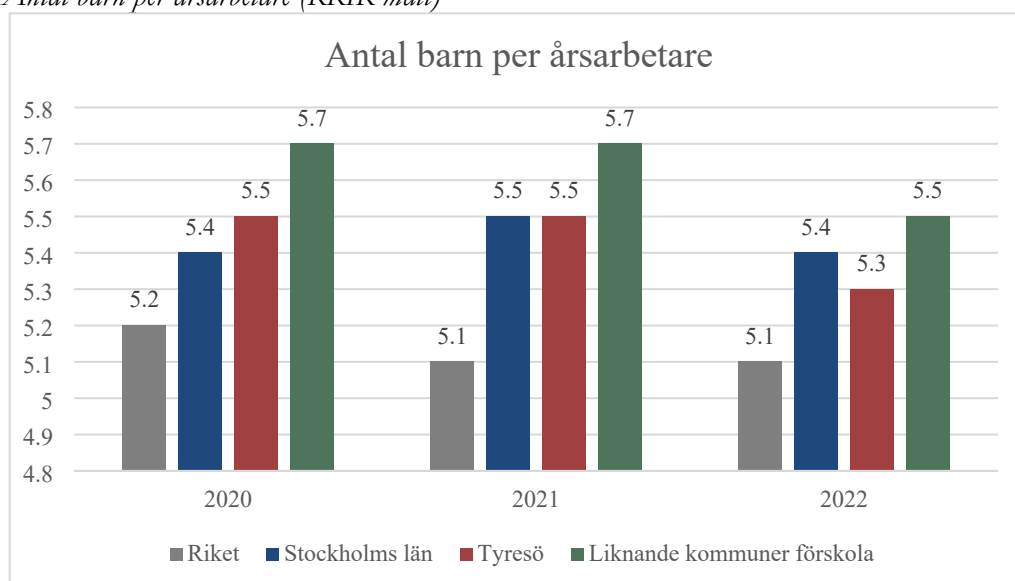
Bilaga 4 Andel barn/elev per årsarbetare och behörighet

Förskola

I Tyresö kommun gick totalt 2536 barn på förskola och pedagogisk omsorg under 2023 i december. Förskola i kommunal regi hade drygt 1621 barn och på fristående förskola var det närmare 895 barn. På pedagogisk omsorg i fristående regi 20 barn.

Relevanta nyckeltal förskola är antal barn per årsarbetare, antal barn per barngrupp och heltidstjänster i förskola med förskollärarexamen. Antal barn per årsarbetare i Tyresö ligger över rikssnittet 2022 men under liknande kommuner förskola och Stockholms län 2022. Siffror för 2023 är ännu inte jämförbara i Kolada men ligger på ungefär samma nivå 5,4 enligt egna mätningar. Andelen förskollärare ligger på 34 procent vilket är en ökning i jämförelse med 2021, enligt egna mätningar i oktober ligger det på 34 procent 2023. Antal barn per barngrupp ligger på 14,5 enligt egna mätningar, vilket är en snitsiffra.

Antal barn per årsarbetare (KKIK-mått)

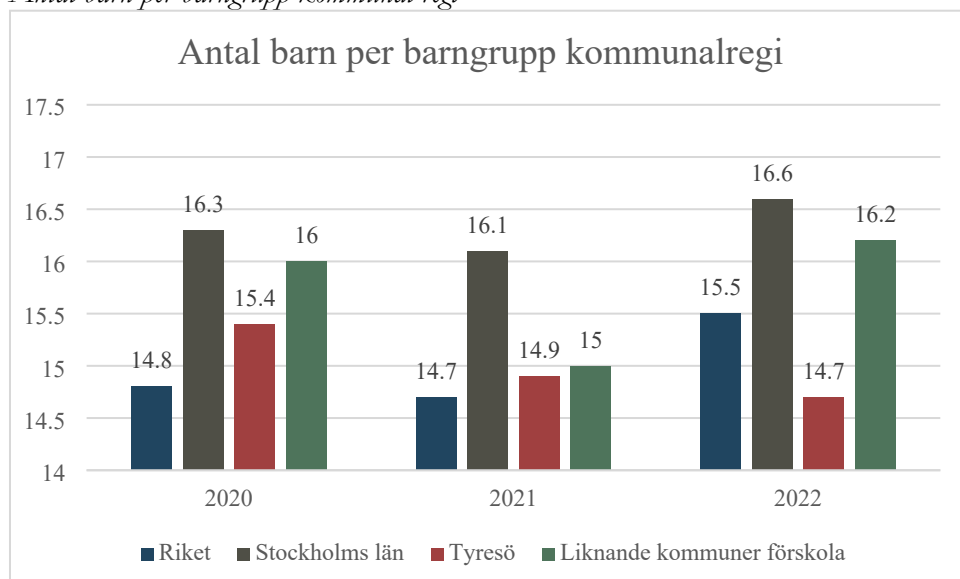

Källa: Kolada

Liknande kommuner förskola som sammanställs av Kolada är: Lidingö, Kungälv, Borlänge, Vellinge, Värmdö, Trelleborg och Landskrona.

*Liknande kommuner/regioner *verksamhetsområde* är en jämförelsegrupp med 7 kommuner eller regioner som strukturellt liknar den kommun eller den region som är i fokus. Liknande kommuner som jämförelsegrupp finns på kommunal nivå för olika verksamhetsområden, till exempel grundskola och äldreomsorg, samt för en övergripande nivå som förutom invånarantal baseras på skattekraft och strukturkostnad.

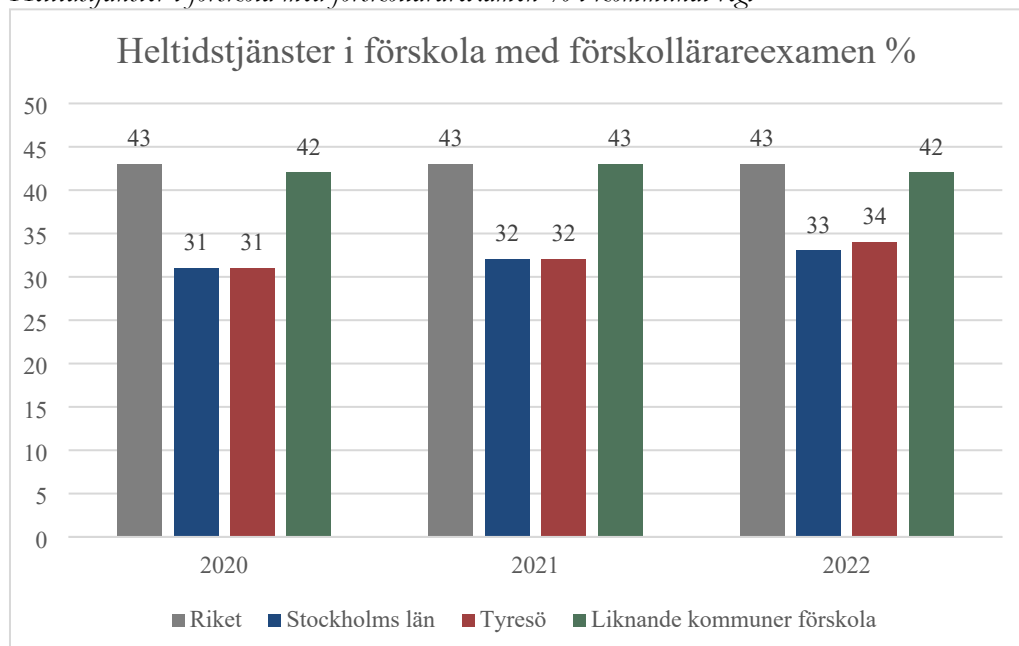
Antal barn per barngrupp kommunal regi

Källa: Kolada

Liknande kommuner förskola som sammanställs av Kolada är: Lidingö, Kungälv, Borlänge, Vellinge, Värmdö, Trelleborg och Landskrona.

Heltidstjänster i förskola med förskollärareexamen % i kommunal regi

Källa: Kolada

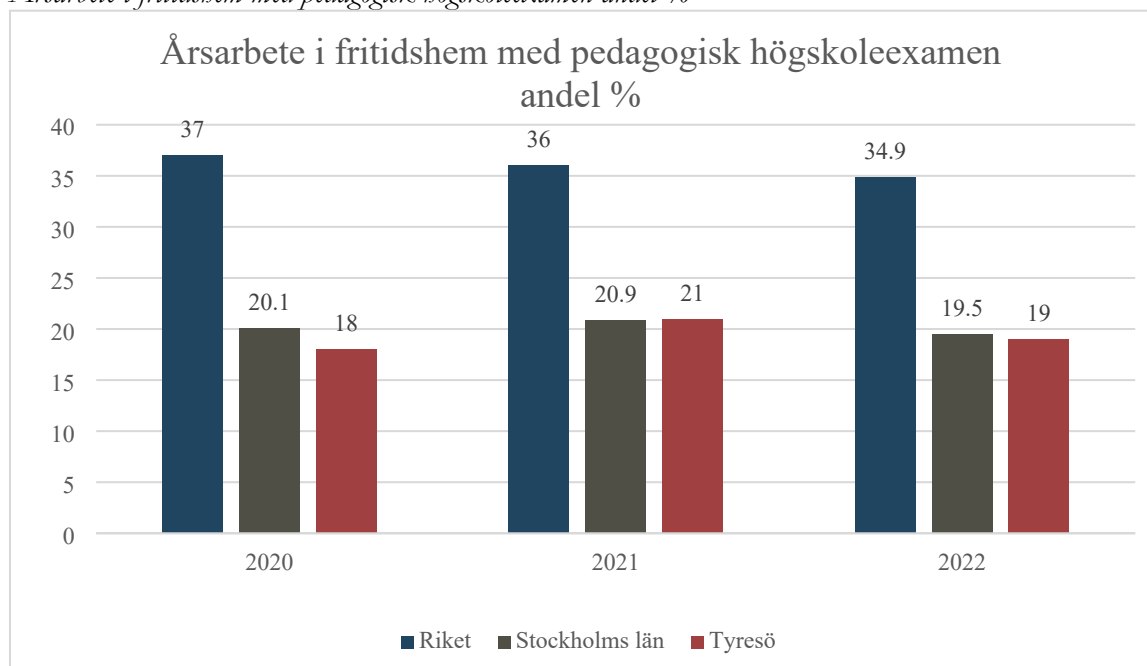
Liknande kommuner förskola som sammanställs av Kolada är: Lidingö, Kungälv, Borlänge, Vellinge, Värmdö, Trelleborg och Landskrona.

Fritidshem

I Tyresö kommun gick totalt drygt 3020 barn på fritidshem under 2023, varav cirka 2700 barn hade fritidshemsplats i kommunal regi, i fristående regi gick cirka 320 elever.

Behörig personal med fritidshemsutbildning är ett bristyrke och Tyresö gör insatser för att öka andelen samt kunna rekrytera fler.

Årsarbete i fritidshem med pedagogisk högskoleexamen andel %

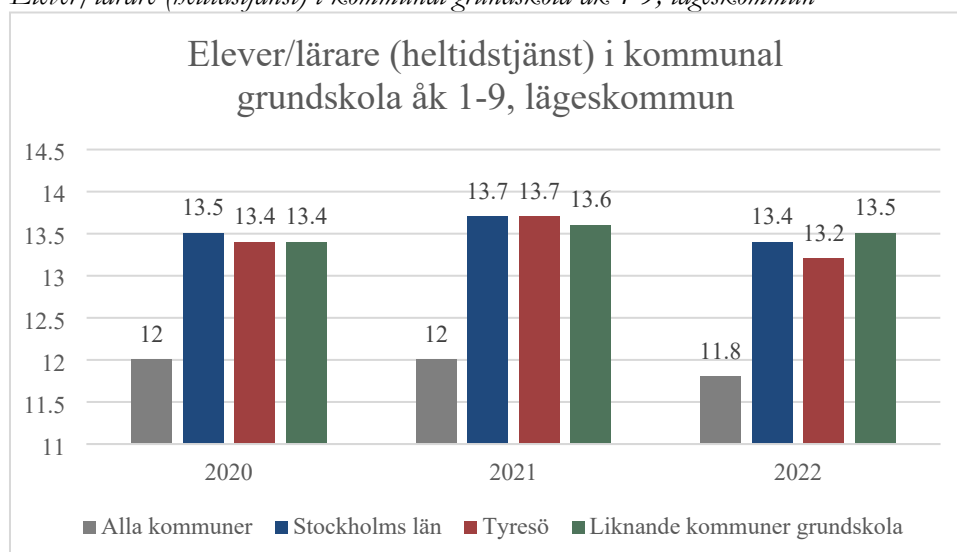
Källa: Kolada

Grundskola

I Tyresö kommun gick totalt cirka 6700 elever under 2023 varav drygt 5650 elever gick i kommunal grundskola, drygt 1050 gick på fristående skola.

Antal elever per lärare ligger högt i förhållande till rikssnittet men i nivå med övriga Stockholms län de senaste tre jämförbara åren. Behöriga lärare ligger på en bra nivå i Tyresös skolor i jämförelse med rikssnittet men lägre i jämförelse med länet och liknande kommuner.

Elever/lärare (heltidstjänst) i kommunal grundskola åk 1-9, lägeskommun

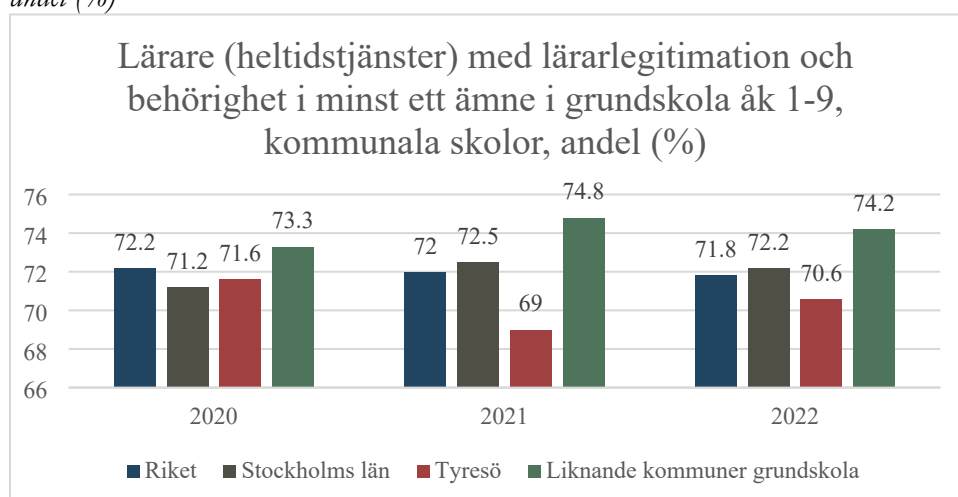

Källa: Kolada

Liknande kommuner grundskola som sammanställs av Kolada är: Kävlings, Värmdö, Sigtuna, Partille, Lidingö, Österåker och Täby.

*Liknande kommuner/regioner *verksamhetsområde* är en jämförelsegrupp med 7 kommuner eller regioner som strukturellt liknar den kommun eller den region som är i fokus. Liknande kommuner som jämförelsegrupp finns på kommunal nivå för olika verksamhetsområden, till exempel grundskola och äldreomsorg, samt för en övergripande nivå som förutom invånarantal baseras på skattekraft och strukturkostnad.

Lärare (heltidstjänster) med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne i grundskola åk 1-9, lägeskommun, andel (%)

Källa: Kolada

Liknande kommuner grundskola som sammanställs av Kolada är: Kävlinge, Värmdö, Sigtuna, Partille, Lidingö, Österåker och Täby.

Bilaga 5 Barnbokslut för barn- och utbildningsförvaltningen

Sveriges riksdag fattade beslut om att ratificera FN konventionen om barnets rättigheter den 1 juni 1990. Den 1 januari 2020 blev barnkonventionen svensk lag, barnrättslagen. Det innebär bland annat att barnets bästa ska prövas innan olika beslut fattas och att medborgare har rätt att överklaga beslut med hänvisning till den nya lagen. Barnkonventionen innehåller 54 artiklar som alla tillsammans utgör en helhet men fyra av artiklarna utgör de grundläggande och vägledande principerna som alltid ska beaktas vid frågor som rör barn.

All verksamhet inom barn- och utbildningsnämndens verksamhetsområden riktar sig direkt till barn. Det gör att de mål och satsningar som görs inom förvaltningen berör barn direkt. Nedan prövas barnets bästa med utgångspunkt i frågor från Tyresö kommuns riktlinje för arbete med barnets bästa.

Artikel 2 – barnets rätt till icke-diskriminering

Beskrivning hur förvaltningen har arbetat för att förebygga och förhindra diskriminering av barn

Förskolor och skolor i kommunen har under 2023 arbetat kommungemensamt och systematiskt med likabehandlingsarbetet, liksom att systematiskt fånga upp och hantera kränkningar.

Diskriminering förutsätter ett maktunderläge hos den som utsätts för det. Likabehandlingsarbetet handlar om förhållningssätt mellan barn eller elever men också mellan lärare och elev eller barn.

Likabehandlingsarbetet har därmed stor betydelse för att förebygga och förhindra diskriminering. Genom ett pågående arbete med likabehandlingsarbete kontinuerliga uppföljningar och prioriteringar främjas barnets rätt till icke- diskriminering.

Likabehandlingsarbetet på förskolor och skolor går mot Agenda 2030s mål nr 4: *Säkerställa en inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla* och mer specifikt mot 4.5 *Utrota diskriminering i utbildning.*

Artikel 3 – barnets rätt att få sitt bästa prövat

Beskrivning av hur förvaltningen har arbetat för att barnets bästa tas i beaktande i de beslut och åtgärder som vidtagits

I kommunens tjänsteskrivelsemall finns obligatorisk ifyllnad gällande prövning av barnets bästa. Barn- och utbildningsförvaltningen har under året gjort större prövningar på relevanta ärenden och kommentarer gällande prövning av barnets bästa i alla ärenden. Nedan listas några exempel på ärenden gällande barnets rätt att få sitt bästa prövat och vilka effekter som getts eller planeras för.

Kränkande behandling

Varje månad redovisas kränkande behandling i nämnd och två gånger om året görs en fördjupad analys av materialet. Likabehandlingsgrupper och fördjupat arbete på förskolor och skolor genomförs. Elever och vårdnadshavare tillfrågas hur de upplever arbetet på skolan. Att samla in och utveckla denna information och arbete, leder till snabbare hantering av kränkande behandling, trakasserier och diskriminering, vilket gynnar varje barn till färre incidenter och i de fall de förekommer hanteras de skyndsamt.

Skolpliktsbevakning

Genom ett mer effektivt arbete gällande skolpliktsbevakning och utformande av riktlinjer och nya rutiner gällande problematisk frånvaro, kan förvaltningen fånga upp de elever snabbare som behöver stöd i att komma tillbaka till skolan.

Samverkan med andra förvaltningar

Genom att samverka mer med andra förvaltningar och sätta barn i fokus kan effektivare arbetssätt hittas vilket ger en effekt för barn att snabbare få rätt hjälp och stöd. Det är viktigt att information samverkas för att ge barn och vårdnadshavare mer enhetligt stöd.

Tillsyn på fristående skolor

Genom tillsyn på fristående förskolor granskas barns verksamhet. Vid brister kan dessa rättas till och effekten blir att barn får en god kvalitet i utbildningen.

Statsbidrag

Förvaltningen söker statsbidrag kontinuerligt för att utveckla och kvalitetshöja utbildningen. Genom extra medel kan barnets bästa främjas och speciella satsningar kan göras inom olika områden som har extra behov av det.

Lärmiljö

Förskolor och skolor jobbar kontinuerligt med likvärdiga lärmiljöer. Effekten för barnen har blivit en mer likvärdig och kvalitativ lärmiljö.

Kemikaliesmarta miljöer i förskola och grundskola

Handlingsplan är framtagen och förskolorna och grundskolorna har jobbat enligt planen. Genom att tänka och arbeta klimatsmart blir barns bästa tillgodosett genom giftfria och hållbara miljöer i barns vardag på förskola och skola.

Artikel 6 – barnets rätt till liv, överlevnad och utveckling

Beskrivning av hur förvaltningen har arbetat för att säkerställa barns psykiska och fysiska välmående

Hälsosamtalen är en viktig del av arbetet med att säkerställa barns psykiska och fysiska välmående. Elevenkäten används för att ta reda på elevernas fysiska och psykiska hälsa. I Tyresö genomförs enkäten i årskurs 4, 7 och första året på gymnasiet. Enkäten används som underlag i det enskilda hälsosamtalet hos skolsköterskan, och ger information även om hälsoläget i en klass och skola. Enkätens frågor är framtagna av forskare på Karolinska Institutet tillsammans med skolsköterskor i nio kommuner. Respektive skolsköterska är ansvarig att presentera resultat för sin skola som i sin tur kan leda till insatser på gruppnivå. Styrkan i enkäten är att varje enskild elev har ett hälsosamtal med sin skolsköterska. Avvikande resultat kan leda till individuella insatser, kontakt med hemmet, socialtjänsten, ansvarig mentor, specialpedagog, fritidspedagog eller leda till ett elevhälsoteam ärende.

Artikel 12 – barnets rätt att komma till tals

Beskrivning av hur barn har kommit till tals i frågor som berör dem inom verksamheterna

Barn- och utbildningsförvaltningen har i flera större provningar av barnets bästa tillfrågat barn. Förskolor och skolor arbetar kontinuerligt med delaktighet för att barn ska komma till tals. Flera skolor har förstelärare som arbetar med elevinflytande och delaktighet genom kollegialt lärande utifrån forskning och beprövad erfarenhet. Delaktighet i skolan är centralt för alla elevers lärande och utveckling. Alla Tyresös grundskolor arbetar med att öka elevers delaktighet, vilket även skett i kommungemensam kontext i form av de kommungemensamma områdena. I två dagar har sammanlagt 200 elever från Dalskolans årskurs sju och åtta deltagit i hackaton för att hitta innovativa lösningar tillsammans med medarbetare och beslutsfattare från samtliga förvaltningar i kommunen. Det finns ett samarbete med RUC (resurs- och utvecklingscentrum) gällande UDL (Universal Design for Learning) för att involvera eleverna, som tillsammans med PAX och IBIS är metoder för att öka elevernas upplevelse av arbetsro, delaktighet och inflytande över sitt lärande. Elevernas delaktighet i att utforma rastverksamhet och ha inflytande över aktiviteterna har ökat genom en föreläsning som all fritidspersonal deltog i under våren. Barn på förskolorna är delaktiga genom emojis och utvärderar aktiviteter och konflikter. Emojis används även i större uträkning för att ge barnen förutsättning att utvärdera undervisningen och utbildningen, vilket ger pedagogerna möjlighet att förändra i strukturer, lärmiljöernas utformning och annat som kan öka barnens trygghet och arbetsro.

Bilaga 6 Hållbarhetsredovisning

Hållbarhetsredovisningen återfinns i målområde fyra där en övergripande beskrivning finns om barn- och utbildningsförvaltningen men även inom varje verksamhetsområde.

Förvaltningen har under året, arbetet, diskuterat och utvecklat målet med hållbarhet. Förskolan och grundskolan har jobbat med kemikaliesmart förskola och skola under året. Datorer, mobiltelefoner och övriga varor har i första hand återanvänts för att minska kommunens klimatavtryck. I övrigt har förvaltningen jobbat med att öka medvetenhet kring hållbar resursanvändning i det dagliga arbetet. Förvaltningen har deltagit i den övergripande hållbarhetsredovisningen som finns i kommunens årsredovisning.

Bilaga 7 Hälsosamtalen

Generellt sett mår barn och unga i Tyresö bra. I ett nationellt perspektiv visar svaren på frågor i enkäten till eleverna en jämförelsevis samstämmig nivå alternativt hälsosammare siffror till fördel för Tyresös barn och ungdomar. I Tyresö känner sig barnen och ungdomarna tryggare i skolan än hur det generellt ser ut nationellt och trivseln är hög i skolan. Barn och ungdomar i Tyresö skattar även i högre grad att de gillar sig själva än vad både pojkar och flickor nationellt gör.

Gällande besvär med magont rapporterar Tyresös elever lägre grad av besvär än föregående läsår och än vad barn och ungdomar nationellt har. Gällande huvudvärk har barn och ungdomar samma grad av besvär eller mindre besvär beroende på åldersgrupp och kön än vad barn och ungdomar har i det nationella perspektivet.

Ovanligt många i grundskolan har någon form av aktivitet utanför skolan, vilket är en skyddsfaktor, men många har slutat med aktiviteterna till gymnasiet, jämfört med förra läsåret är det fler gymnasieelever som har en aktivitet, ett observandum är att flickor bland de äldre eleverna, årskurs 7 och på gymnasiet har en lägre grad av aktivitetsdeltagande än vad pojkarna har. Parallellt med det ser man att flickorna upplever en påtagligt högre grad av stress än vad pojkar gör, i samma årskurser. Att flickor upplever mer stress än pojkar är samstämmigt med nationella siffror. Däremot ses en ökning för högstadie- och gymnasieelevers stress nationellt sedan föregående år, i Tyresö är den något lägre än föregående läsår. Stress är en ohälsfaktor som belysts på ett nationellt plan som problematiskt ökande senaste åren och ett viktigt område att följa och för elevhälsan att arbeta hälsofrämjande kring.

Det är vanligare med rökning och snusning hos eleverna i Tyresö detta läsår än vad som ses i föregående läsårs enkätresultat. Att få validerbara svar kring narkotika kan vara svårt då enkäten inte görs anonymt och dessa siffror är således svårt att dra slutsatser ifrån. Samtalen som förs i samband med hälsosamtalet öppnar upp för vidare samtal och är trots det viktiga.

Att en av tio elever har bevittnat våld hemma eller i sin närhet är också viktigt att beakta då det är en stor riskfaktor för ohälsa. Att 30-60 procent av dessa elever själva kan vara utsatta är också viktigt att veta.

Avslutningsvis kan inte nog betonas det samband som Folkhälsomyndigheten i ”Skolbarns hälsovanor i Sverige 2021/2022 beskriver som följer: *”Resultat från ett stort antal studier tyder på ett samband mellan trivsel i skolan och elevernas hälsa. Trivsel i skolan är också förknippat med bra skolprestationer. Låg skoltrivsel har däremot visat sig ha samband med riskbeteenden, såsom användning av alkohol, tobak och droger, och med lägre självskattad hälsa samt ökade självrapporterade hälsobesvär”*.